Растителна защита
електронно списание за растителна защита
семена, торове и земеделие
ISSN 2815-522X

Çok yıllık plantasyonlarda Temmuz ayında bitki koruma faaliyetleri

ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Tarih 08.07.2026 | **Sayı** 7/2026 | **ISSN** 2815-522X | **Dil** TR
www.plant-protection.com/article/2445?lang=tr


```html
Temmuz ayında meteorolojik koşullar, meyve ağaçları ve asmalardaki külleme hastalıkları dışında birçok mantar hastalığının gelişimini sınırlayacaktır.

Dönemin çoğu gününde yüksek sıcaklıklar ve düşük atmosferik nem, akar popülasyonunda artış için ön koşul olacaktır. Ay boyunca, ikinci nesil meyve kurtları, meyve ürünleri için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Asmalarda, özellikle sofralık çeşitlerde, Avrupa salkım güvesinin ikinci nesil tırtılları zarara neden olur.

Ay boyunca, gerekirse, bitki koruma ilaçlamaları günün serin saatlerinde yapılmalıdır.

*Meyve fidanlıklarında*

Elma ve şeftali fidanlıkları ile anaç bahçelerindeki klonal elma anaçları, büyüme durana kadar her 8-10 günde bir küllemeye karşı ilaçlanır. İlaçlama için kükürt bazlı bir ürün kullanın - Sulfur WG 600 g/ha, Solfo 80 WG – 750 g/ha veya aşağıdaki ürünlerden biri - Sistan 20 EW – %0.03, Luna Experience – 50-75 ml/ha, Flint Max 75 WG – %0.02

Silindrosporyoz ile mücadele devam etmektedir. Kiraz ve vişne fidanlıkları ile mahlep çöğürü bulunan tohum yastıkları Silite 544 SC – 125 ml/ha ile ilaçlanır.



*Capnodis tenebrionis (L.) larvaları*

Şeftali yassı başlı delicisi tarafından istila edilmiş, kurumuş ağaçlar sökülüp yakılmalıdır.

**Capnodis tenebrionis L. – Sert çekirdekli meyve türlerinde ana zararlı**
```

Bulunan Amerikan beyaz kelebeği yuvaları toplanıp yakılmalıdır.

Erik fidanlıkları, erik pasına karşı Signum - 45 g/ha ile ilaçlanır.

Yaprak bitlerine ve yaprak yiyen tırtıllara karşı, piretroid insektisit ile muamele edin – Decis 100 EC (7.5-12.5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (%0.02), Afikar 100 EC (15 ml/ha), Efcytmetrin 10 EC (15 ml/ha).

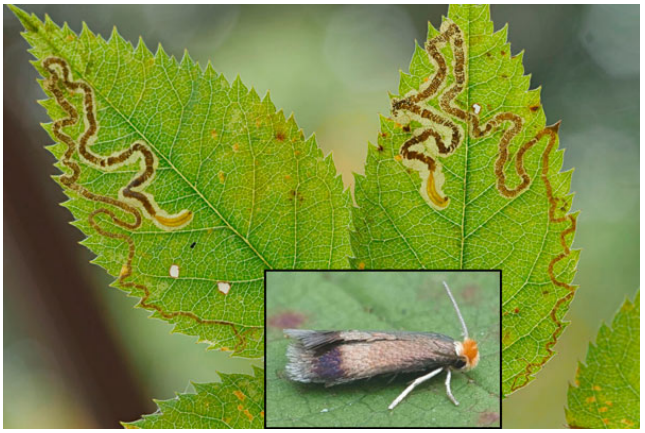
Meyve bahçelerinde

Elma iç kurdu ve erik iç kurdu tırtıllarını toplamak için oluklu mukavvadan yapılmış toksik olmayan yakalama bantları yerleştirilir; bu, gelecek yılki gelişimlerini izlemek için gereklidir. Her türden 500-1000 tırtıl toplayın.

Elma yaprak galerigüvesinin pupalarını korumak için çerçeveler – izolatörler (5 yoğun istila edilmiş ağacın altına) yerleştirilir; bu, gelecek yılki gelişimini izlemek için gereklidir.

Elma bahçeleri, elma iç kurduna (ikinci nesil) karşı BFSA sinyali üzerine aşağıdaki ürünlerden biri ile - Carpovirusine (100 ml/ha), Madex Top (10 ml/ha), Dipel DF (50-150 g/ha), Syneis 480 SC (20-37.5 ml/ha), Delegate 250 WG (30 g/ha), Avant 150 EC (33.3 ml/ha), Deca EC (30 ml/ha), Declain 2.5 EC (30 ml/ha), Lamdex extra (60-100 g/ha) ve külleme ve akarlara karşı bir kükürt bazlı ürün ile - Sulfur WG 600 g/ha, Solfo 80 WG – 750 g/ha veya aşağıdaki ürünlerden biri - Sistan 20 EW – %0.03, Luna Experience – 50-75 ml/ha, Flint Max 75 WG – %0.02 ve sırasıyla aşağıdaki ürünlerden biri - Valmek (60-96 ml/ha), Apollo 50 SC (40 ml/ha), Nissorun 5 EC (%0.05) ile ilaçlanır.

Elma iç kurdu ikinci nesline karşı ikinci ilaçlama, ilkinden 12-14 gün sonra aşağıdaki ürünlerden biri ile - Carpovirusine (100 ml/ha), Madex Top (10 ml/ha), Dipel DF (50-150 g/ha), Syneis 480 SC (20-37.5 ml/ha), Delegate 250 WG (30 g/ha), Avant 150 EC (33.3 ml/ha), Deca EC (30 ml/ha), Declain 2.5 EC (30 ml/ha), Lamdex extra (60-100 g/ha) , küllemeye karşı bir kükürt bazlı ürün ile - Sulfur WG 600 g/ha, Solfo 80 WG – 750 g/ha veya aşağıdaki ürünlerden biri - Sistan 20 EW – %0.03, Luna Experience – 50-75 ml/ha, Flint Max 75 WG – %0.02 ve elma yaprak galerigüvesine karşı bir piretroid insektisit ile – Decis 100 EC (7.5-12.5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (%0.02), Afikar 100 EC (15 ml/ha), Efcytmetrin 10 EC (15 ml/ha) yapılır.

Elma yaprak galerigüvesi – Stigmella malella Stt.

Elma yaprak galerigüvesi – *Stigmella malella* Stt. ülkenin tüm meyve yetiştirme bölgelerinde bulunur ve bazen yoğunluğu önemli olabilir. Sadece elma ağaçlarına saldırır. Ergin böcek, kanatlar açıkken 4-5 mm'ye ulaşan küçük bir güvedir. Başında, gözlerin arasında ince, altın sarısı bir tutam kıl bulunur. Bacaklar açık kahverengidir. Göğüs, gümüşi bir renk tonu ile gri-kahverengidir ve karın gümüşi-gridir. Ön kanatlar dikdörtgen, siyah, kahverengi bir renk tonu ve parlaklık ile. Orta kısımdan enine gümüşi-beyaz bir şerit geçer. Arka kanatlar mızrak şeklinde, kül grisi, tüm çevre boyunca uzun ince saçaklıdır. Yumurtlandıktan hemen sonra yumurta, yeşilimsi bir renk tonu ile şeffaftır ve daha sonra koyulaşır ve korion üzerinde siyah noktalar belirir. 0.22 mm uzunluğundadır. Yumurtadan çıktıktan sonra tırtıl soluk yeşildir, göğüs ve karın bacakları yoktur. Olgun tırtıl, 13 segmentli sarı-yeşildir. Küçük, sivri, kahverengi bir kafası vardır. Bacaklar yerine, ikinci ve üçüncü göğüs segmentlerinde ve ikinci ve sekizinci karın segmentlerinde zayıf gelişmiş tomurcuk benzeri çıkıntılar vardır. 3.5 mm uzunluğa ulaşır. Pupa başlangıçta sarı-yeşildir ve hayal öncesi dönemde güvenin rengini alır. Kahverengi bir kozanın içinde barınır. Galeriler yılan gibi kıvrımlıdır ve giderek genişler. Uzunlukları ortalama 3.5-4 cm'dir (2.7 ila 5.1 cm arasında). Dışkı ortada bulunur ve bir geniş veya iki ince uzunlamasına iplik oluşturur.

Erginlerin uçuşu bir aydan fazla sürer. Güveler gündüzleri aktiftir. Serin havalarda gövdede bulunurlar ve sıcaklık yükseldiğinde yapraklara hareket ederler. Erkekler ve dişiler cinsel olarak olgunlaşır ve hemen çiftleşmeye başlar.

Yumurtalar yaprakların alt tarafına, damarların yakınına bırakılır. Tek bir dişi ortalama 50 yumurta bırakır. Embriyonik gelişme 6 ila 11-12 gün sürer. Yumurtadan çıkan tırtıllar, yumurtanın substrata

tutunduğu noktada korionu deler ve yüzeyde hareket etmeden yapraklara girerler. Giriş deliği yumurtanın korionu tarafından örtülür.

Tırtıllar, doğrudan üst epidermisin altında, giderek genişleyen yılan benzeri kavisli tüneller kazarak yapraklarda galeriler açarlar. Tırtılların gelişimini tamamladığı galerilerin uzunluğu 2.7 ila 5 cm arasındadır. Dışkı, galerinin ortasında bulunur ve bir geniş veya iki uzunlamasına çizgi oluşturur.

Tırtılların beslenmesi 12 ila 26 gün sürer. Gelişimini tamamladıktan sonra tırtıl, galerinin genişlemiş kısmında kalp şeklinde bir açıklık kemirir, ipek bir iplik üzerinde kendini aşağı indirir ve toprakta 5 ila 7 cm derinlikte açık kahverengi bir kozada pupa olur. Pupa evresi 6 ila 13 gün sürer.

Şeftali bahçeleri, küllemeye karşı kükürt bazlı bir ürün ile ilaçlanır - Sulfur WG 600 g/ha, Solfo 80 WG – 750 g/ha.

Elma bahçeleri aşağıdaki ürünlerden biri ile ilaçlanır - Carpovirusine (100 ml/ha), Madex Top (10 ml/ha), Dipel DF (50-150 g/ha), Syneis 480 SC (20-37.5 ml/ha), Delegate 250 WG (30 g/ha), Avant 150 EC (33.3 ml/ha), Deca EC (30 ml/ha), Declain 2.5 EC (30 ml/ha), Lamdex extra (60-100 g/ha); bir piretroid insektisit ile - Decis 100 EC (7.5-12.5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (%0.02), Afikar 100 EC (15 ml/ha), Efcytmetrin 10 EC (15 ml/ha); kükürt bazlı bir ürün ile - Sulfur WG 600 g/ha, Solfo 80 WG – 750 g/ha veya aşağıdaki ürünlerden biri - Sistan 20 EW – %0.03, Luna Experience – 50-75 ml/ha, Flint Max 75 WG – %0.02; aşağıdaki ürünlerden biri - Apollo 50 SC (40 g/ha), Valmek (60-96 ml/ha) veya abamektin bazlı başka bir ürün, Voliam Targo 063 SC (75 ml/ha), Naturalis (100-150 ml/ha); Closer 120 SC (40 ml/ha) veya Meteor (60-90 ml/ha); aşağıdaki ürünlerden biri - Score 250 EC (%0.015-0.02), Eminent 125 ME (24 ml/ha), Shardif 25 EC (20 ml/ha), Chorus 50 WG (30-50 g/ha); bakır içeren ürünlerle – %1 Bordo bulamacı, Funguran OH 50 WP (150-250 g/ha), Champion WP (%0.3), Cupro Key (180-300 g/ha) sırasıyla elma iç kurdu (ikinci nesle karşı üçüncü ilaçlama), elma yaprak galerigüvesi, külleme, akarlar, kabuklu bitler, karaleke ve ateş yanıklığına karşı ilaçlanır.

Avrupa kırmızı akarı – Panonychus (Tetranychus) ulmi Koch (Paratetranychus pilosus McGregor.)

Avrupa kırmızı akarı – *Panonychus (Tetranychus) ulmi* Koch (*Paratetranychus pilosus* McGregor.) ülkemizde meyve ürünlerine zarar veren tüm akar türlerinin en tehlikelisidir. Yaygındır. Elma, armut, şeftali, erik vb. bitkilere saldırır. Bağlarda da büyük ölçüde çoğalabilir. En yaygın kullanılan piretroid insektisitlere karşı dirençlidir, bu nedenle meyve ürünlerinde toplam zararlı kontrolü şemalarının uygulandığı bahçelerde önemli ölçüde çoğalır ve bu ürün grubunun kullanımı, doğal düzenleyicilerinin - akarofajların - ölümüne yol açar.

Dişi akar, yoğun kırmızı, uzun-oval bir gövdeye sahiptir ve sırt tarafı kuvvetle dışbükeydir. Üzerinde 2+4+6+4+4+4+2 formülüne göre dizilmiş 7 enine sıra halinde 26 iğne benzeri kıl bulunur. Kıllar beyazımsı siğillerden çıkar. Gövde 0.35 – 0.5 mm uzunluğunda ve 0.2 - 0.25 mm genişliğindedir. Erkek akar sarı-yeşildir, karın ucunda kuvvetle sivrilen yumurta şeklinde bir gövdeye sahiptir. Sırt tarafında 28 kıl bulunur, gövde 0.3 uzunluğunda ve 0.16 mm genişliğindedir. Yumurtalar küreseldir, üst tarafta bir uzun kıl bulunan bir ampulü andırır. Larvalar kırmızımsıdır, kısaltılmış bir gövdeye ve üç çift bacağa sahiptir. Nimfler ergin akarlara benzer ancak daha küçüktür. Dört çift bacaklı kırmızımsı renktedirler. Vücudun arka kısmı daha koyudur.

Avrupa kırmızı akarı polivoltin bir türdür. Elma üzerinde 8-9 nesil, asmalarda ise 6-8 nesil geliştirir. Çiçeklere zarar verdikten sonra larvalar esas olarak genç yaprakların alt tarafında yoğunlaşır ve beslenmeye devam eder. Zarar sonucu yapraklardaki

klorofil azalır ve üst taraftan mozaik bir görünüm kazanırlar - başlangıçta üzerlerinde küçük dağınık açık lekeler gözlenir, bunlar giderek artar ve birleşir. Yavaş yavaş, yaprakların bazı bölgeleri bronz bir renk alır. Şiddetli istilada, tüm yapraklar bronzlaşır, sonra sararır ve erken dökülür. Yaprakların bir kısmı dökülmeden önce tamamen kuruyabilir ve kahverengi bir renk alabilir. Verilen zarar, üretimin miktarını ve kalitesini ve ayrıca gelecek yıl için meyve tomurcuklarının ve sürgünlerin beslenmesini kötüleştirir.

Çok kurak ve sıcak bir yazda, kış yumurtaları Ağustos ayı gibi erken bir tarihte bırakılmaya başlar, ancak zirve Eylül-Ekim aylarındadır.

Armut bahçeleri, armut psillidi (üçüncü nesil), armut dantel böceği, armut iç kurdu, kabuklu bitlere karşı deltametrin bazlı bir ürün ile – Decis 100 EC (12.5 ml/ha), Meteor (90 ml/ha), Deca EC (50 ml/ha) ve akarlara karşı aşağıdaki ürünlerden biri ile - Apollo 50 SC (40 g/ha), Valmek (60-96 ml/ha) veya abamektin bazlı başka bir ürün, Voliam Targo 063 SC (75 ml/ha), Naturalis (100-150 ml/ha) muamele edilir.

Erik iç kurdu na karşı (ikinci nesle karşı ikinci ilaçlama), erik bahçeleri aşağıdaki ürünlerden biri ile muamele edilir - Harpoon (100 ml/ha) – yumurtalara karşı, Delegate 250 WG (30 g/ha), Syneis 480 SC (20-30 ml/ha), Pyregard EC (75 ml/ha), Decis 100 EC (7.5 – 17.5 ml/ha), Coragen 20 SC (16-30 ml/ha) – tırtıllara karşı. Cinsel şaşırtma için, kombine feromon dispenseri Isomate - OFM TT (40 adet/ha) da kullanabilirsiniz.

Meyve bahçelerinin sıra aralarındaki yabancı otlar Typhoon SL veya glifosat bazlı başka bir ürün ile – 400-1200 ml/ha ilaçlanır. Erik dahil tüm meyve bahçelerinde yabancı ot haritalaması yapılır.

Çilek plantasyonlarında

Siklamen akarını tespit etmek için çilek plantasyonları kontrol edilir, aşağıdaki ürünlerden biri ile ilaçlanır - Valmek (60-96 ml/ha), Apollo 50 SC (40 ml/ha), Nissorun 5 EC (%0.05).

Siklamen akarı - Tarsonemus pallidus Banks. (T. fragariae Zimmerman)

Siklamen akarı - *Tarsonemus pallidus* Banks*. (T. fragariae* Zimmerman*)* çilek yetiştirilen birçok bölgede yayılıştır. Çileğin yanı sıra birçok süs bitkisine de zarar verir – siklamen, krizantem, begonya, petunya, gerbera, sardunya vb. Daha nemli bölgeleri tercih eder.

Dişiler camsı, beyazımsı-sarı, uzun-oval, 0.2-0.25 mm uzunluğundadır. Dördüncü bacak çifti pençelerle değil, biri önemli ölçüde daha uzun olan iki kılla biter. Erkekler oval-yumurta şeklinde bir gövdeye sahiptir. 0.15 mm uzunluğa ulaşırlar. Son bacak çiftleri çok kuvvetli gelişmiştir. Yumurtalar beyaz, oval, onları bırakan dişiler için nispeten büyüktür (0.1 – 0.12 mm). Larvalar üç çift bacaklı beyazdır. Nimf yoktur.

Temmuz ayında çileklerde bitki koruma faaliyetleri

Zararlı, hassas kıvamlı genç yaprakları tercih eder. Bazen bitkilerin rozetinde gizli kalır ve sadece oraya zarar verir. Büyümüş yapraklar zarar görür, ancak üzerlerinde akar bulunamaz, bu da etkenin zamanında tanımlanmasını zorlaştırır. Belirtiler, kök-ur nematodlarının ve bazı viral hastalıkların verdiği zararı andırır.

Elde edilen meyveler kalitesi düşüktür – küçük ve düşük şeker içeriğine sahiptir ve çok şiddetli istilada kuruyabilirler. Yaprak boyutundaki azalma, rizomdaki besin maddelerinin azalmasına ve ertesi yıl için tomurcuk oluşumunun zayıf olmasına yol açar.

Zararlı, bir yılda örtüşen yaklaşık 7 nesil geliştirir ve hasat zamanında maksimum yoğunluğa ulaşıldığında, istila edilmiş bitkilerde tüm evreler –

yumurta, larva ve ergin – gözlemlenebilir. Hassas kıvamlı genç yaprakların varlığı, zararlının üremesi için büyük önem taşır. Daha yüksek sıcaklıklarda ve daha düşük nemde depresyona girer.

Siyah frenk üzümü plantasyonlarında

Meyve hasadından sonra, plantasyonlar akar türlerine karşı aşağıdaki ürünlerden biri ile ilaçlanır - Valmek (60-96 ml/ha), Apollo 50 SC (40 ml/ha), Nissorun 5 EC (%0.05) .

Sıra aralarındaki yabancı otlar Typhoon SL veya glifosat bazlı başka bir ürün ile – 400-1200 ml/ha ilaçlanır. Siyah frenk üzümü dahil tüm meyve bahçelerinde yabancı ot haritalaması yapılır.

Bağlarda

Meyve veren bağların ekonomik açıdan en önemli hastalıklarının etkenlerine karşı mücadele devam etmektedir – mildiyö (külleme) ve gri küf (gerekirse), külleme.

Mildiyö enfeksiyonu sırasında zoosporlarla enfekte olmuş asma yaprağı

Bu dönemde, yaprakların yanı sıra, çiçek salkımlarında ve salkımlarda da mildiyö enfeksiyonunun görünür belirtileri bulunabilir. Çiçekler ve genç meyve tutumları gri-beyazımsı bir sporlanma tabakasıyla kaplanır, koyulaşır ve kurur. Geç enfeksiyonda, meyveler büyüdüğünde, hastalığın başka bir formu ortaya çıkar – kahverengi çürüklük. Meyvelerin sap tarafında, karakteristik çift çöküntülü kahverengi nekroz gözlenir, bu nekroz giderek büyür ve